

UNHCR

**Visoki komesarijat Ujedinjenih nacija za izbeglice
/United Nations High Commissioner for Refugees/
UNHCR**Poštanski fah 2500
CH-1211 Ženeva 2Tel: +41 22 738 8404
Faks: +41 22 739 7361

5. februar 2002.

Naš znak: PRL 09.04 (MKSJ)

Predmet: **Podaci o izbeglicama sa Kosova 1999. godine**

Poštovani g. Blewitt,

Predstavnici Vaše kancelarije su zatražili da im pomognem i objasnim podatke o izbeglicama sa Kosova, koje je UNHCR objavio 1999. godine.

U sklopu svog mandata da zaštiti i koordinira isporuku humanitarne pomoći licima pogodnim oružanim sukobom u bivšoj Jugoslaviji, dužnost UNHCR-a je da s vremena na vreme prikuplja informacije o broju i stanju raseljenih lica i izbeglica. UNHCR obično te podatke i objavi.

Godine 1999. bio sam šef odeljenja za aktivnosti u bivšoj Jugoslaviji i, u tom svojstvu, odgovoran da pratim sakupljanje statističkih podataka o tim aktivnostima.

Kao i u svojim drugim aktivnostima širom sveta, UNHCR se, tokom prikupljanja statističkih podataka u vezi sa izbegličkom krizom na Kosovu, oslanjao na različite izvore. Osim podataka koje je prikupilo osoblje UNHCR-a na terenu, koristili smo i informacije dobijene od lokalnih vladinih funkcionera, Crvenog krsta i nevladinih organizacija na tom području, pošto smo proverili njihovu pouzdanost i tačnost.

Valja naglasiti da se neki od podataka koje navodi UNHCR, a koji se odnose se na izbeglice ili raseljena lica, baziraju na procenama, a ne na rezultatu stvarnog prebrojavanja. Na primer, tokom 1999. godine na Kosovu bi se dešavalo da broj izbeglica koje su u određenom trenutku prešle granicu bude toliko velik da ih je bilo nemoguće tačno izbrojati. U tim uslovima koristili smo metode procene koje su se u prošlosti pokazale pouzdanim. Došli smo do zaključka da, na primer, možemo sa sigurnošću izbrojati broj i tip vozila koja prelaze granicu i, uzimajući u obzir prosečan broj putnika, izračunati približan broj izbeglica.

Gospodin Graham T. Blewitt,
zamenik tužioca
Međunarodni krivični sud za
bivšu Jugoslaviju
P.O. Box 13888
2501 EW Hag
Holandija

UNHCR

U oktobru 1998. UNHCR je izradio statistički pregled o kosovskim izbeglicama i azilantima. U tom pregledu procenjujemo da je krajem oktobra 1998. godine, kao posledica sukoba koji je bio u toku, otprilike 285.000 stanovnika Kosova bilo raseljeno, što na samom Kosovu, što u zemljama koje su blizu ili graniče sa Kosovom. Od tog broja, otprilike 200.000 su ostali na Kosovu. (Vidi prilog br. 1 "Statistički podaci o raseljenim licima na Kosovu", od marta 1998. do 24. mart 1999.)

Prema proceni UNHCR-a, do 23. marta 1999. godine bilo je otprilike 349.000 raseljenih lica sa Kosova, od čega je 260.000 ostalo na Kosovu. Nemamo načina da utvrdimo koliko njih je napustilo Pokrajinu posle 23. marta 1999. Osoblje UNHCR-a je otišlo sa Kosova 24. marta 1999. godine, pošto je doneta odluka da situacija nije bezbedna zbog zaoštavanja oružanog sukoba.

Od 24. marta 1999. UNHCR je svakodnevno brojao stanovnike Kosova koji su prelazili granice. U prilogu br. 2 "Sažetak statističkih podataka o raseljenim licima na Kosovu, prema proceni UNHCR-a, od 23. marta 1999. do 10. juna 1999. godine" je prikazan ukupni broj kosovskih izbeglica koje su otišle u Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Bivšu Jugoslovensku Republiku Makedoniju (BJR Makedonija) i Crnu Goru.

Brojke koje se navode za 23. mart 1999. godine predstavljaju ukupan broj zabeležen tog dana. Pošto je od 24. marta 1999. broj izbeglica koje su napuštale Kosovo iznenada strašno porastao, sledećih nekoliko dana izbeglice je bilo teško izbrojati. Do 30. marta 1999. godine uspeli smo da utvrdimo ukupan broj i to na osnovu ukupnog broja po republikama i zemljama koje se graniče sa Kosovom, a posle toga smo svakodnevno beležili ukupan broj.

Prilog br. 3, "Dnevna statistika za Kosovo, prema proceni UNHCR-a", prikazuje detaljnije praćenje kretanja izbeglica. Tako su prikazani brojevi lica koja su napustila Kosovo od 1. aprila 1999. do 5. avgusta 1999. godine, izuzev perioda između 2. i 10. aprila 1999. godine. Svaka brojka se odnosi na podatke sakupljene dan ranije.

U martu 1999. godine UNHCR je već imao svoje kancelarije u Skoplju, u BJR Makedoniji; Tirani, u Albaniji; Podgorici, u Crnoj Gori; i Beogradu, Saveznoj Republici Jugoslaviji. U martu smo osnovali stalnu kancelariju UNHCR-a u Kukešu /Kukës/ i pored Qafe Purshita i Morane u Albaniji. To su bili glavni priznati granični prelazi u Albaniju iz Kosova. Takođe smo pratili prelazak izbeglica na prelazu Blace u BJR Makedoniju.

Naši službenici u izbegličkim kampovima procenili su broj izbeglica. U saradnji sa drugim humanitarnim organizacijama koje su radile u tim kampovima, proverili smo te brojke tako što smo utvrdili količinu hrane potrebne svakog dana. Kasnije smo pokušali da utvrdimo broj stanovnika Kosova koji su se vratili pošto su snage NATO pakta u junu 1999. ušle u Pokrajinu. Te brojke su potvrdile naše početne procene.

UNHCR

Mnogi naši dokumenti o krizi na Kosovu, koje je objavila naša Služba javnog informisanja, mogu se naći na našem veb sajtu.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

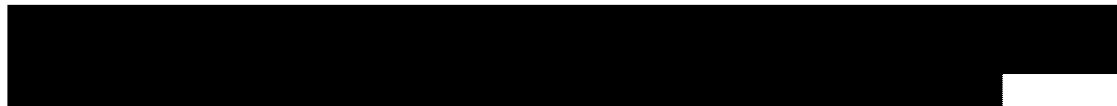
[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

UNHCR

Ukratko, od 24. marta 1999. do 10. juna 1999. godine, otprilike 860.000 stanovnika Kosova napustilo je Kosovo. Od tog broja, otprilike 444.600 je pobjeglo u Albaniju, 345.500 u BJR Makedoniju i 69.000 u Crnu Goru. Gotovo polovina, otprilike 400.000 stanovnika Kosova, otišlo je u periodu od 24. marta do 6. aprila 1999. godine. Velika većina bili su kosovski Albanci. Osim toga, zabeleženo je da je u Srbiju i Crnu Goru stiglo otprilike 60.000 kosovskih Srba i predstavnika drugih nacionalnosti, na primer Roma.

Jasno mi je da se ovo pismo, kao i objavljeni dokumenti UNHCR-a koji se nalaze u prilogu, može predočiti kao dokaz na Sudu. Informacije i objašnjenja u ovom pismu su, po mom najboljem znanju i uverenju, istiniti i tačni.

S poštovanjem,

Neill Wright

UJEDINJENE NACIJE
VISOKI KOMESARIJAT ZA IZBEGLICE
Kancelarija u Šri Lanki

telefaks: +94-1-683971
e-mail: Lkaco@unhcr.ch
telefon: +94-1-683968, 683969
telegram: HICOMREF, Colombo

97, Rosmead Place
Colombo 7
SRI LANKA

IZJAVA POD ZAKLETVOM

Ovim izjavljujem da sam bio svedok davanja deklaracije g. Neilla Wrighta i potvrđujem da lice koje je potpisalo izjavu jeste g. Wright, koji je 1999. godine bio šef odeljenja u sedištu UNHCR-a zadužen za operacije u bivšoj Jugoslaviji te je, stoga, bio odgovoran za prikupljanje statističkih podataka u vezi sa ovim operacijama.

Izjavljujem da mi je g. Wright izjavio da je sadržaj pismene izjave, po njegovom najboljem znanju i uverenju, istinit i tačan; kao i da je g. Wright obavešten o tome da, ako se ispostavi da sadržaj izjave nije istinit, protiv njega može biti pokrenut postupak zbog davanja lažnog iskaza.

/potpis na originalu/
Roshanti de Mel
advokat
229, Dhermapala Mawatha
Colombo 7
Sri Lanka

Colombo, 1. marta 2001.

UNHCR
VISOKI KOMESARIJAT UJEDINJENIH NACIJA ZA IZBEGLICE

UNHCR
97, Rosmead Place
Colombo 7
SRI LANKA

tel: +94-1-683 968, 683 969
faks: + 94-1-683 971
e-mail: Lkaco@unhcr.ch

Datum: 22. mart 2002.

Naš znak:

Vaš znak:

Veza:

UVERENJE

Ja, dolepotpisani, ovim potvrđujem da sam 1. marta 2002. potvrdio i overio priloženu izjavu koju je pod zakletvom dao g. Neill Wright. Zbog greške u kucanju na izjavi je naveden datum 1. mart 2001. Treba da stoji 1. mart 2002.

/potpis i pečat na originalu/
Roshanti de Mel,
advokat
229, Dhermapala Mawatha
Colombo 7
Sri Lanka

Colombo, 22. marta 2001.